

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/180/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620203042
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2021:4620203042.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany vo veci starostlivosti o maloleté deti: Z. Ň., nar. XX.XX.XXXX, A. Ň., nar. XX.XX.XXXX, A. Ň., nar. XX.XX.XXXX a D. Ň.Á., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, dieťa rodičov - matky: D. Ň., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXX/XX W., D. a otca: Z. Ň., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. K. XXX, o zníženie výživného na maloleté deti, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca z a m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec sa návrhom doručeným súdu dňa 26.11.2020 domáhal zníženia výživného na mal. deti na každé na sumu v minimálnej zákonnej výške s účinnosťou od augusta 2020 a návrh zdôvodnil tým, že od augusta 2020 je vo výkone trestu odňatia slobody a nemá možnosť platiť doteraz určené výživné.
2. Na pojednávaní konanom dňa 21.4.2021 otec uviedol, že na návrhu trvá, vrátil sa z výkonu trestu odňatia slobody, zaevidoval sa na úrade práce, prácu si hľadá, chcel by ísť pracovať na rodinnú farmu do Š..
3. Matka s návrhom nesúhlasila, uviedla, že sa jej narodilo ďalšie dieťa s terajším priateľom, s deťmi sa presťahovala do nájomnej bytovky, zvýšili sa jej náklady na bývanie aj na deti. Ani doterajšia výška výživného nie je postačujúca na pokrytie potrieb mal. detí.
4. Kolízny opatrovník s návrhom nesúhlasil, pretože nie je v záujme mal. detí.
5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, prečítaním a oboznámením listinných dôkazov a obsahu pripojených spisov a zistil tento skutkový stav:
6. Rozsudkom sp. zn. 3P/80/2012 zo dňa 30.10.2012, právoplatným dňa 16.11.2012 Okresný súd Partizánske rozviedol manželstvo rodičov mal. detí Ň. a na čas po rozvode zveril maloleté deti - Z., A., A. a D. do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a otca zaviazal platením výživného sumou 30 eur mesačne na každé z detí s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Styk otca s mal. deťmi súd neupravil.
7. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 9P/176/2014 zo dňa 22.1.2015 právoplatným dňa 30.1.2015 bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca na mal. Z. zo sumy 30 eur na sumu 50 eur mesačne, na mal. A. zo sumy 30 eur na sumu 40 eur mesačne, na mal. A. zo sumy 30 eur na sumu 40 eur mesačne a na mal. D. zo sumy 30 eur na sumu 40 eur mesačne, u všetkých detí s účinnosťou od 1.9.2014.

8. V tom čase boli obidvaja rodičia nezamestnaní, matka bývala s deťmi u svojej matky, otec býval so svojou matkou. Na zvýšení výživného sa rodičia dohodli.

9. V roku 2016 sa matka domáhala zvýšenia výživného na mal. dcéry A. a D. z dôvodu, že mal. A. nastúpila na druhý stupeň základnej školy a mal. D. začala navštevovať prvý ročník základnej školy. Tunajší súd rozsudkom sp. zn. 9P/2017/2016 zo dňa 29.11.2016, právoplatným dňa 18.1.2017 návrhu matky vyhovel a zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na mal. A. zo sumy 40 eur na sumu 60 eur mesačne a na mal. D. zo sumy 40 eur na sumu 50 eur mesačne s účinnosťou od 1.12.2016.

10. V tom čase bol otec naďalej dobrovoľne nezamestnaný, matka pracovala v Zariadení sociálnych služieb „A. B.“ J. s čistým priemerným mesačným zárobkom 420 eur, naďalej bývala s deťmi u svojej matky.

11. V roku 2018 matka podala dňa 12.9. na tunajšom súde návrh na zvýšenie výživného na mal. Z., ktorý súd rozsudkom sp. zn. 9P/177/2018 zo dňa 27.11.2018, právoplatným dňa 28.12.2018 zamietol. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že súd posudzoval pomery otca v čase predošlých úprav výživného a v čase rozhodovania a konštatoval, že príjmové pomery otca sa nezmenili, naďalej je nezamestnaný, poberá len dávky v hmotnej núdzi a preto nie je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť vyššie výživné. Zároveň však súd poukázal na to, že otec bol podmiennečne odsúdený pre trestný čin zanedbania povinnej výživy trestným rozkazom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/47/2017 zo dňa 13.3.2017, a v rámci skúšobnej doby mu boli uložené aj povinnosti, okrem iného zamestnať sa a preto bude povinnosťou otca vyvinúť úsilie zamestnať sa za účelom dosahovania príjmu, ktorý by mu umožňoval riadne si plniť vyživovaciu povinnosť.

12. Rozsudkom sp. zn. 10P/157/2019 zo dňa 28.11.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 1.1.2020 tunajší súd zmenil rozsudky Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 9P/176/2014 zo dňa 22.1.2015 a sp. zn. 9P/217/2016 zo dňa 29.11.2016 tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na mal. deti Ň. a to na Z. zo sumy 50 eur na sumu 100 eur mesačne, na A. zo sumy 40 eur na sumu 90 eur mesačne, na A. zo sumy 60 eur na sumu 110 eur mesačne a na D. zo sumy 50 eur na sumu 100 eur mesačne, u všetkých detí s účinnosťou od 1.9.2019 a zročné výživné za čas od 01.09.2019 do 30.11.2019 v sume 150 eur na mal. Petra, v sume 150 eur na mal. A., v sume 150 eur na mal. A. a v sume 150 eur na mal. D. súd povolil otcovi zaplatiť v splátkach po 10 eur mesačne na každé z detí spolu s bežným výživným do rúk matky, pod následkom straty výhody splátok.

13. V tom čase bola matka zamestnaná v Zariadení sociálnych služieb „A. B.“ J. s čistým priemerným mesačným zárobkom 600 eur, so všetkými štyrmi deťmi bývala v trojizbovom nájomnom byte v obci D., za ktorý mesačne platila nájomné 273 eur, ďalej platila mesačne elektrinu 40 eur, plyn 30 eur, internet 15 eur, raz ročne komunálny odpad 100 eur. Mal. Z. navštevoval Strednú odbornú školu W. v J., ostatné tri deti navštevovali základné školy a to A. 9. ročník ZŠ S., A. 8. ročník ZŠ S. a mal. D. 4. ročník ZŠ D.. Matka deťom platila stravu v škole, cestovné a ostatné potrebné výdavky. Otec sa na starostlivosti o deti v podstate nijako nepodieľal, pretože neplatil ani súdom určené výživné, matke posielal sumu 50 eur spolu na všetky štyri deti, za neplnenie si svojej zákonnej vyživovacej povinnosti bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/47/2017 zo dňa 21.6.2017, právoplatným dňa 30.6.2017, ktorý mu uložil trest odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov s podmiennečným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní dva roky za súčasného uloženia probačného dohľadu s uložením povinnosti zaplatiť matke zameškané výživné v sume 960 eur v skúšobnej dobe a s príkazom zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie. Okresný súd Partizánske uznesením sp. zn. 2T/47/2017 zo dňa 4.3.2020, právoplatným dňa 21.5.2020 vyslovil, že odsúdený Z. Ň.W. (otec mal. detí) sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia neosvedčil a preto uložený trest odňatia slobody vykoná a to v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Otec podal proti uzneseniu sťažnosť, ktorú Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 3Tos/37/2020 zo dňa 21.5.2020 ako nedôvodnú zamietol.

14. Matka na deti poberala náhradné výživné.

15. Otec bol v čase poslednej úpravy výživného nezamestnaný, od 24.6.2019 do 5.8.2019 bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom z dôvodu

nedostavenia sa na úrad, poberal od uvedeného úradu dávku v hmotnej núdzi a to od januára 2013, v čase rozhodovania súdu to bolo vo výške 64,70 eur a odpracovával si ju v počte 32 hodín mesačne. Býval s matkou, ktorá je starobnou dôchodkyňou a podľa jeho vyjadrenia jej odovzdával na ubytovanie a stravu peniaze, ktoré si dokáže privyrobiť brigádnicky.

16. Matka je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok 378 eur mesačne, keďže sa jej z aktuálneho partnerského vzťahu narodil dňa 19.10.2020 mal. J. J., s ktorého otcom spolu nebývajú, ale ktorý jej platí výživné na maloletého podľa vzájomnej dohody, bez úpravy súdnym rozhodnutím. So všetkými deťmi býva v nájomnom byte v obci D., naďalej poberá aj náhradné výživné.

17. Otec bol od 13.8.2020 do 18.3.2021 vo výkone trestu odňatia slobody, pri nástupe si nahlásil vyživovaciu povinnosť na všetky štyri deti, bol pracovne zaradený, z pracovnej odmeny, ktorá bola za celkovú dobu strávenú vo väznici spolu vo výške 728,07 eur v čistom, boli uhrádzané v prvom rade pohľadávky trov výkonu trestu a trov trestného konania, matke boli zasielané len minimálne čiastky z titulu výživného (okolo 20 eur). Otec sa od 19.3.2021 zaevidoval ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom, za marec 2021 mu bol vyplatený resocializačný príspevok v sume 70 eur. V priebehu konania uvedený úrad ponúkol otcovi prácu pracovníka manipulácie s drevom vzhľadom na otcove doterajšie pracovné skúsenosti, keďže pracoval ako manipulačný pracovník aj ako montážny pracovník vo výrobe nábytku. Otec si ponuku zamestnania prevzal dňa 10.5.2021 a napriek povinnosti doručiť úradu vyjadrenie zamestnávateľa o prijatí alebo o neprijatí do zamestnania tak neučinil do 19.5.2021 a preto úrad začal konanie vo veci vyradenia otca z evidencie uchádzačov o zamestnanie.

18. Otcovi od poslednej úpravy výživného vyživovacie povinnosti nepribudli, čo sa týka bývania, naďalej býva so svojou matkou.

19. Na pojednávanie, na ktorom súd vyhlásil rozsudok, teda dňa 21.6.2021 sa otec bez ospravedlnenia nedostavil, súd preto uznesením rozhodol, že vykoná pojednávanie bez prítomnosti otca.

20. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako ja na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne, odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť , ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena , alebo zrušenie výživného možné , len na návrh.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ak dôjde k zrušeniu, alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

21. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného je nedôvodný, pretože bolo preukázané, že otec sa k svojej zákonnej povinnosti vyživovať svoje maloleté deti stavia nezodpovedne, o čom okrem iného svedčí aj jeho odsúdenie pre prečin zanedbania povinnej výživy práve vo vzťahu k týmto deťom. Napriek tomu, že Okresný súd Partizánske mu uložil len výchovný trest a uložil mu povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe, otec túto možnosť nevyužil, naďalej riadne nepracoval ani sa preukázateľne o prácu neuchádzal, čo viedlo až k tomu, že podmienený trest odňatia slobody si musel odpykať vo väznici. Po návrate z výkonu trestu sa síce zaevidoval na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, ale s úradom riadne nespolupracuje, keďže neoznámil, či ho prijal určený zamestnávateľ do pracovného pomeru a z tohto dôvodu je začaté konanie vo veci vyradenia otca z evidencie pre nespoluprácu. Takéto konanie otca súd vyhodnotil tak, že otec sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, pretože pokiaľ by sa zamestnal, mohol by určené výživné platiť. Preto jeho návrh ako nedôvodný zamietol.

22. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením